

บรรยากาศองค์กรที่ส่งผลต่อการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

เพลินตา พูลจักร์

นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบรรยากาศองค์กร การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย และบรรยากาศองค์กรที่ส่งผลต่อการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ประชากร คือ โรงเรียน 104 โรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 86 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 344 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร/รองผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าสายชั้น และครู เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ แบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

1. บรรยากาศองค์กร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การฝึกกำลังเหนียวแน่น การดูแลเอาใจใส่ การยอมรับนับถือ และการมีขวัญสูง เท่ากับโอกาสในการทำงาน ตามลำดับ
2. การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ พัฒนาการด้านร่างกาย พัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ พัฒนาการด้านสติปัญญา และพัฒนาการด้านสังคม ตามลำดับ
3. บรรยากาศองค์กรที่ส่งผลต่อการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: บรรยากาศองค์กร, การจัดประสบการณ์, เด็กปฐมวัย

The Motivation of the Organization Atmospheres Affecting the Management of the Experience for Early Childhood under the Office of SamutSakhon Primary Educational Service Area

Ploenta Poolchak

M.Ed. Student, Department of Educational Administration,
Gradual School, Mahamakut Buddhist University

ABSTRACT

The objective of the research was to study the motivation of performances of the teachers in the schools under the jurisdiction, the quality of early childhood, and the motivation of performances of the teachers affecting the quality of early childhood of the Office of SamutSakhon Primary Educational Service Area. The population comprised 104 primary schools attached to the Office of SamutSakhon Primary Educational Service Area, of which 86 schools were selected as samples, with the school directors/deputy directors, program chiefs and teachers as informants numbering 344 in total. The tool used for data collection was a questionnaire. The computer program was employed for data analysis, with the statistical devices, namely, frequency, percentage, mean and stepwise multiple regression analysis.

The results of the study were as follows:

1. The motivation of performances was found, in an overall aspect, to remain at a ‘Much’ level. In an individual aspect, the item that was found to be the top rank was the relationship of the teachers, followed by job satisfaction, premises and service, workloads and the neighboring communities’ supports, respectively.
2. The quality of early childhood was found inclusively to stand at a ‘Much’ level. Exclusively, the item that stood on top of the scale was intellectual development, followed by social, physical and emotional and mental developments, respectively.
3. The motivation of performances of the teachers affecting the quality of early childhood as mentioned was found to display the statistical significance at .01.

Keywords: Organization atmospheres, Management of the experience

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (2542 : 4,9) ได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาตามหมวด 1 มาตรา 6 ไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” และ หมวด 4 มาตรา 22 บัญญัติว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มศักยภาพ” ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545, หน้า 13) ผลผลิตของการศึกษาในอนาคตจะต้องเป็นพลเมืองของประเทศที่สามารถปรับตัว และแก้ไขปัญหาที่มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้นในสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและสามารถริเริ่มการพัฒนาตนเอง ครอบครัวยุคนั้น ตลอดจนประเทศไทยให้พัฒนาและเจริญก้าวหน้าไปได้อย่างมีหลักการบนพื้นฐานความเข้าใจในเหตุและผล ความถูกต้อง ความดีงามและความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม (ชลินุช บุญน้อม 2543, หน้า 1)

ชวลีรัตน์ เอี่ยมเกษมสิน (2547) กล่าวว่า โรงเรียนจึงมีบทบาทโดยตรงในการพัฒนามนุษย์ คือ มีหน้าที่โดยตรงในการพัฒนาให้เยาวชน หรือคนที่อยู่ในความรับผิดชอบของโรงเรียนให้เป็นคนที่สมบูรณ์ โรงเรียนที่ ประสบผลสำเร็จนั้นบรรยากาศองค์กรในโรงเรียนเป็นสภาวะอันเกิดจากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนแล้วส่งผลต่อความรู้สึกของบุคคลและเป็นสภาพที่ไม่อาจมองเห็นหรือจับต้องได้ แต่เป็นการสะท้อนทางความรู้สึกของโรงเรียนที่มีบรรยากาศดีจะช่วยให้บุคลากรในโรงเรียนได้ทำงานร่วมกันอย่างเต็มที่ มีความสุข เป็นการเน้นถึงความสำคัญของสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนว่า ครูนั้นมีใช้ตัวเครื่องจักรที่สำคัญที่จะสร้างความเจริญเติบโตให้แก่นักเรียนได้อย่างเดียว อาคารและสภาพแวดล้อมในโรงเรียนก็มีส่วนเสริมสร้างความเจริญของทางร่างกาย และจิตใจ สติปัญญาและสังคมของนักเรียนเป็นอย่างมาก ในทางตรงกันข้าม หากองค์กรใดมีบรรยากาศในการทำงานที่ไม่ดี เช่น มีการบริหารแบบระบบการใช้อำนาจการตัดสินใจอยู่เฉพาะส่วนกลาง หรือพนักงานไม่มีอำนาจตัดสินใจใด ๆ นั้น อาจทำให้พนักงานขาดความเอาใจใส่ต่องาน ขาดความร่วมมือในการปฏิบัติงานและผลการปฏิบัติงานต่ำลง

การพัฒนาให้เด็กมีพัฒนาการที่เหมาะสมในทุก ๆ ด้าน เป็นสิ่งที่เราต้องตระหนักถึงให้มาก เพราะเด็กที่เติบโตด้วยพัฒนาการที่ดีที่เหมาะสมจะเป็นการวางรากฐานที่สำคัญของการเป็นพลเมืองที่ดี มีคุณค่า และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ การศึกษาปฐมวัยเป็นการจัดการศึกษาให้แก่เด็ก 6 ขวบแรก เป็นการจัดการศึกษาเพื่อการดูแลและสร้างเสริมเด็กให้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพด้วยการเรียนรู้ที่ถูกต้อง ลักษณะการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้จึงมุ่งจำเพาะไปที่พัฒนาการเด็กและที่สำคัญในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยไม่ใช่การบอกหรือการให้ข้อมูล แต่การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ระดับปฐมวัยเป็นการสร้างสรรค์ให้เด็กเรียนรู้โดยผ่านกิจกรรมที่ทำทนาย กระตุ้นให้เด็กคิดและค้นพบความรู้ด้วยตนเองที่เหมาะสมกับพัฒนาการ (อมลวรรณ วีระธรรมโมและคณะ 2550, หน้า1)

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับปัญหาของการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้กำหนดวัตถุประสงค์การวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาบรรยากาศองค์กรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาสมุทรสาคร
2. เพื่อศึกษาการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาสมุทรสาคร
3. เพื่อศึกษาบรรยากาศองค์กรที่ส่งผลต่อการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาสมุทรสาคร

3. ขอบเขตของการวิจัย

3.1 ขอบเขตด้านประชากรที่ศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการทำวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำนวน 104 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 39 แห่ง โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 43 แห่ง โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 22 แห่ง

3.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ บรรยากาศองค์กร ตามแนวความคิดทฤษฎีของ โรเบิร์ต ฟอกซ์ และคณะ ประกอบด้วยปัจจัย 5 ด้าน คือ 1) การยอมรับนับถือ 2) การมีขวัญสูง 3) โอกาสในการทำงาน 4) การผนึกกำลังเหนียวแน่น 5) การดูแลเอาใจใส่

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย พ.ศ.2554 มี คือ 1) พัฒนาการด้านร่างกาย 2) พัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ 3) พัฒนาการด้านสังคม 4) พัฒนาการด้านสติปัญญา

3.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

สถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ใน 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองสมุทรสาคร จำนวน 57 โรงเรียน อำเภอกระทุ่มแบน จำนวน 19 โรงเรียน อำเภอบ้านแพ้ว จำนวน 27 โรงเรียน รวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 104 โรงเรียน

4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 4.1 ทำให้ทราบถึงบรรยากาศขององค์กรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร
- 4.2 ทำให้ทราบการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร
- 4.3 ทำให้ทราบถึงบรรยากาศขององค์กรที่ส่งผลต่อการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร
- 4.4 เพื่อจะได้นำข้อมูลไปใช้ในการส่งเสริมบรรยากาศองค์กรได้อย่างเหมาะสมทำให้การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

5. อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาพิจารณาเพื่อให้ทราบแรงจูงใจใน การปฏิบัติงาน ของครูที่ส่งผลต่อคุณภาพเด็กปฐมวัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาสมุทรสาครโดยสามารถ นำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาเกี่ยวกับบรรยากาศขององค์กรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครทั้ง 5 ด้าน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การฝึกกำลังเหนียวแน่น การดูแลเอาใจใส่ การยอมรับนับถือ การมีขวัญสูง และโอกาสในการทำงาน ซึ่งมีค่าเท่ากัน ตามลำดับ เนื่องจากผู้วิจัยได้ศึกษา แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวกับบรรยากาศขององค์กร และได้บูรณาการ ตามแนวคิดบรรยากาศขององค์กรของ โรเบิร์ต ฟอกซ์ และคณะ (Fox & Other, 1973, pp. 7-9) มาเป็นตัวแปรในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งบรรยากาศขององค์กรอยู่ในรูปแบบการให้ความเคารพ และยอมรับในความคิดซึ่งกันและกัน ทั้งผู้บริหารและบุคลากร มีการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพด้านสติ ปัญญาอารมณ์บุคลิกภาพของบุคลากรอีกทั้งผู้บริหารยังสร้างขวัญกำลังใจ ความเชื่อมั่นส่งเสริมให้เจริญก้าวหน้าและมีความมั่นคงในอาชีพการงานของสมาชิกในองค์กรรวมถึงการได้รับการช่วยเหลือ สนับสนุน จากผู้ปกครอง และชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีรวัฒน์ จตุรวงศ์ (2554) ได้ศึกษา การศึกษา บรรยากาศขององค์กรของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) การศึกษาบรรยากาศขององค์กรของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน และเมื่อเรียงลำดับจากด้านที่มีระดับมากที่สุด ไปหาระดับน้อยที่สุด คือ ด้านการฝึกกำลังในการทำงาน ด้านการมีขวัญกำลังใจสูง ด้านการเอื้ออาทรต่อกัน ด้านการมีโอกาสในการทำงาน ด้านการก้าวหน้าทางวิชาการและสังคมอย่างต่อเนื่อง ด้านการปรับปรุงสถานศึกษา ด้านการไว้วางใจ และด้านการยอมรับนับถือ ตามลำดับ 2) ผลการเปรียบเทียบบรรยากาศขององค์กรของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูจำแนกตามสภาพทางตำแหน่ง โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ .05 3) ผลการเปรียบเทียบบรรยากาศองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูจำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเอื้ออาทรมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิจักขณ์ บุญมาเลิศ (2553) ได้ศึกษา บรรยากาศองค์การในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูต่อบรรยากาศองค์การในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก ในภาพรวมบรรยากาศองค์การปรากฏในระดับบ่อยครั้ง 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูต่อบรรยากาศองค์การในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก จำแนกตามเพศ และวุฒิการศึกษา ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนจำแนกตามอายุราชการ ในภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลัดดา ภูหัตถา (2553) ได้ศึกษา บรรยากาศองค์การของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 1 จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1) พฤติกรรมครูผู้สอนและผู้บริหาร โรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 1 จำแนกตามเพศและช่วงชั้นการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า พฤติกรรมครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียนสูงสุด ได้แก่ ด้านมิติกรณาปราณี และด้านอุปสรรค พฤติกรรมต่ำสุดได้แก่ ด้านมิติเป็นแบบอย่าง พฤติกรรมครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 1 โดยรวมเป็นรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 2) ผลการเปรียบเทียบของพฤติกรรมครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 1 สำนักงานเขตพื้นที่ชลบุรีเขต 3 ตามการรับรู้ของครูจำแนกตามเพศ และช่วงชั้นสอน พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) บรรยากาศองค์การของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 1 เป็นแบบเปิด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ คำเพชร ศิริบุรณ์ (2553) ได้ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อบรรยากาศองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา อุบลราชธานีเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อบรรยากาศองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา อุบลราชธานีเขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาปัจจัยที่ส่งผลต่อบรรยากาศองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กเป็นรายด้านสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านโครงสร้างองค์การ ด้านภาวะผู้นำ ด้านการจูงใจ ด้านการตัดสินใจ และด้านการสื่อสาร ตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 5 ตัวแปร พบว่า ตัวแปรที่ส่งผลต่อบรรยากาศองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก และสามารถร่วมกันพยากรณ์แบบบรรยากาศองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กได้ถึงร้อยละ 83 เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับคือ ด้านโครงสร้างองค์การ ด้านการตัดสินใจ และด้านภาวะผู้นำ

2. ผลการศึกษาเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครทั้ง 4 ด้าน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ พัฒนาการด้านร่างกาย พัฒนาการด้านอารมณ์ พัฒนาการด้านสังคม และพัฒนาการด้านสติปัญญา ตามลำดับ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง การ

จัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย พ.ศ.2554 มาเป็นตัวแปรในการวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยส่งผลที่ดีกับเด็กปฐมวัย เนื่องจาก การเจริญเติบโตทางร่างกายของเด็กเป็นไปตามเกณฑ์คือร่างกายสูงขึ้น มีน้ำหนักเพิ่มขึ้น เด็กสามารถเคลื่อนไหวร่างกายและพัฒนาทักษะทางการเคลื่อนไหวทั่วไป ไปสู่การเคลื่อนไหวแบบเจาะจง เอื้อเพื่อพ่อแม่ แบ่งปันของเล่นของใช้ให้กับผู้อื่น สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างเหมาะสมและมีความสุข มีความสามารถในการคิด ตัดสินใจ การคิดหาเหตุผล ความสามารถในการเรียนรู้สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุดมลักษณ์ คำลือ (2553) ได้ศึกษา ทรรศนะต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ในภาพรวมบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา มีทรรศนะต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ในระดับเห็นด้วยมาก บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ที่มีอาชีพ/ตำแหน่งต่างกันมีทรรศนะต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สรวงพร กุศลสง และคณะ (2554) ได้ศึกษา การพัฒนากระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับครูปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัญหาของการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย พบว่าครู ผู้ปกครองและบุคลากรทางการศึกษาระดับปฐมวัย เห็นด้วยกับการที่ สถานศึกษามุ่งการคิดเตรียมความพร้อมตามแผนการจัดประสบการณ์ในระดับปฐมวัย ซึ่งเป็นความพร้อมทางด้านร่างกาย, อารมณ์-จิตใจ,สังคม,สติปัญญา โดยผ่านการจัดกิจกรรม 6 กิจกรรมหลัก รวมทั้ง ด้านศิลปะ เช่น การปั้น วาดพับ ฉีก ตัดปะ ฯลฯ อีกทั้งเห็นด้วยที่มีการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้ปกครอง และครูผ่านสมุดพฤติกรรม เพราะจะเป็นการชี้แจงและแจ้งให้ผู้ปกครองทราบถึงพฤติกรรมและพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ของ เด็กปฐมวัย ทำให้ได้รับความร่วมมือในการพัฒนาให้เด็กมีความพร้อมทั้งที่บ้าน และสถานศึกษาไปในทิศทางเดียวกันในระดับร้อยละ 90 ขึ้นไป 2) จากการศึกษาพบว่ารูปแบบวิธีการสอน และการส่งเสริมความรู้การเชื่อมโยงประยุกต์ใช้บุคลากรที่ให้บริการด้านการศึกษา เห็นด้วยกับการที่ครูมีความเอาใจใส่ต่อเด็ก มีความรักเด็ก มีบุคลิกภาพ และการแต่งกายเรียบร้อย มีอารมณ์ดี มีมารยาท มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อ เด็กปฐมวัยและผู้ปกครองในระดับร้อยละ 90 ขึ้นไป สำหรับด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร เห็นด้วยที่ สถานศึกษามีการพาเด็กไปปฏิบัติกิจกรรมในวันสำคัญ เพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และจิตสำนึกที่ดี เพื่อมุ่งเน้นให้เด็กได้มีการพัฒนาการ ที่เหมาะสมสถานศึกษาควร มีการจัดให้บริการประกันอุบัติเหตุ ในระดับร้อยละ 90 3) ความพึงพอใจของครูปฐมวัยในการได้รับการเรียนรู้ด้านการศึกษาปฐมวัยจากการสังเกตการสอนพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉวีวรรณ ยิ้มกระโทก (2550) ได้ศึกษาผล การศึกษาสภาพการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า กระบวนการจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ทั้ง 4 ด้านตามความคิดเห็นของผู้ดูแลเด็ก พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิเวศน์ คำรัตน์ (2552) ได้ศึกษา การวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์พัฒนาคุณธรรม จริยธรรมโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผลการวิจัยพบว่า ผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณธรรม

จริยธรรม ประกอบด้วย ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา และชุมชน โดยมีส่วนร่วมในการ กำหนดประเด็นคุณธรรมจริยธรรมสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การกำหนดแผนดำเนินงาน การ จัดทำตัวชี้วัดคุณธรรมจริยธรรมสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนา คุณธรรมจริยธรรมสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ซึ่ง กระบวนการพัฒนาโดยการมีส่วนร่วมส่งผลให้เด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญาและคุณธรรมจริยธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. ผลการศึกษาบรรยากาศองค์กรที่ส่งผลต่อการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดย บรรยากาศองค์กรที่ส่งผลต่อการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาสมุทรสาคร บรรยากาศองค์กรในภาพรวม ส่งผลต่อการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาสมุทรสาครในภาพรวม พัฒนาการด้านร่างกาย และพัฒนาการด้านอารมณ์ พัฒนาการด้านสังคม และในส่วนบุคคล ด้านการยอมรับนับถือ ส่งผลต่อการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาสมุทรสาคร พัฒนาการด้านสติปัญญา และด้านการฝึกกำลังเหนียวแน่น ส่งผลต่อการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาสมุทรสาคร และพัฒนาการด้านอารมณ์ พัฒนาการด้านสังคม และพัฒนาการด้านสติปัญญา และในส่วนบุคคลด้านการมีขวัญสูง ด้านโอกาสในการทำงาน และด้านการดูแลเอาใจใส่ไม่ส่งผลต่อการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาสมุทรสาครเลยอาจเนื่องจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากซึ่ง แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าบรรยากาศองค์กร ด้านการมีขวัญสูง ด้านโอกาสในการทำงาน และด้านการดูแลเอาใจใส่ นั้นดีอยู่แล้วจึงไม่ส่งผลต่อการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาสมุทรสาครด้านใดเลย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญญลักษณ์ มุกดาภิรมย์ (2553) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ของบรรยากาศองค์กรกับผลการประเมินคุณภาพ การศึกษาภายนอกด้านผู้เรียน ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาจังหวัดลำพูน ผลการวิจัยพบว่า บรรยากาศองค์กรโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการประเมินของสมศ.รอบที่ 2 มาตรฐานด้านผู้เรียนโดยภาพรวม อยู่ในระดับดี และความสัมพันธ์ของบรรยากาศองค์กรกับผลการประเมินคุณภาพการศึกษา รอบที่ 2 ของ สมศ. ด้านผู้เรียนมีความสัมพันธ์กันทางบวก มีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ วาเลนตี (Valente 1993, p.1630) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบรรยายและการเปรียบเทียบบรรยากาศองค์กรในโรงเรียนประถมศึกษา 43 แห่ง ซึ่งได้รับการคัดเลือกให้เป็นโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพโดยกระทรวงศึกษาธิการในเขตตะวันออกเฉียงเหนือของรัฐคอนเนตทิคัต แมสซาชูเซตส์ นิวเจอร์ซี นิวยอร์ก และเพนซิลวาเนีย พบว่าร้อยละ 84 ของโรงเรียนประถมศึกษาที่ได้รับรางวัลตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ มีบรรยากาศองค์กรแบบเปิดร้อยละ 10 มีบรรยากาศองค์กรแบบเข้าร่วมร้อยละ 3 มีบรรยากาศองค์กรแบบวางเฉย เท่ากันกับบรรยากาศองค์กรแบบปิดที่มีร้อยละ 3 เช่นกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฮอย และคนอื่นๆ (Hoy, et al., 1990, p. 260-270) ได้วิจัยเปรียบ

เทียบบรรยากาศองค์การและสุขภาพโรงเรียนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและจิตผูกพันของครู โดยใช้โรงเรียนมัธยมศึกษา 58 โรงเรียน เป็นกลุ่มตัวอย่าง ผลปรากฏว่าทั้งบรรยากาศองค์การ และสุขภาพโรงเรียนสามารถทำนายจิตผูกพันของครูได้

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการวิจัยเรื่องบรรยากาศองค์การที่ส่งผลต่อการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผู้วิจัยขอเสนอแนะดังนี้

1) จากผลการวิจัยพบว่าบรรยากาศองค์การที่ส่งผลต่อการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร อยู่ในระดับมาก ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครควรพัฒนาองค์กรให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลายให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น เพื่อสนองตอบต่อความต้องการของผู้เรียน และผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป

2) ผลการวิจัยเป็นข้อมูลให้ผู้ที่สนใจเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยได้ทราบถึงปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยพัฒนาเด็กปฐมวัยในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เพื่อหาแนวทางแก้ไข พัฒนา ปรับปรุง และส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนรู้แก่เด็กปฐมวัยของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3) จากการศึกษาครั้งนี้สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงบรรยากาศองค์การให้มีความพร้อมและเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนและการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยต่อไป

6.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยด้านต่าง ๆ ของบรรยากาศองค์การที่ส่งผลต่อการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผู้สนใจควรศึกษาเพิ่มเติม ดังนี้

1). ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบเกี่ยวกับบรรยากาศองค์การที่ส่งผลต่อการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอื่น

2). ควรศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและแนวทางการพัฒนาบรรยากาศองค์การสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครเพื่อเป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3). ควรนำปัจจัยอื่นที่เกี่ยวกับบรรยากาศองค์การมาศึกษาเพิ่มเติม เพื่อเป็นกรณีศึกษาว่า มีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2544). *คู่มือการจัดกระบวนการเรียนรู้หน้าที่พลเมือง-ศีลธรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2542 พุทธศักราช 2545*. กรุงเทพฯ: คุรุสภา.
- ชลีนุช บุญน้อม. (2543). *องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาตรี สาขาวิชาระบบสารสนเทศ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ชั้นปีที่ 2 คณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี สารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี*.
- ชัยฤกษ์ มุกดาภิรมย์. (2553). *ความสัมพันธ์ของบรรยากาศองค์กรกับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกด้านผู้เรียน ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาจังหวัดลำพูน*. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- ศุภชัย ยาวะประภาช. (2548). *การบริหารงานบุคคลภาครัฐไทยกระแสใหม่และสิ่งท้าทาย*. กรุงเทพฯ: ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. (2554). *สังเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม*. สมุทรสาคร: กลุ่มนิเทศและประเมินผลการศึกษา. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. (2557). *คะแนนเฉลี่ยร้อยละผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน*. สมุทรสาคร: กลุ่มนิเทศและประเมินผลการศึกษา. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554). *แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- อุดมลักษณ์ คำลือ. (2553). *ทรงคนะต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา*. วิทยานิพนธ์ คม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- Robert S. Fox & et al., (1973, pp. 7-9) *School Climate Improvement: A Challenge to the School Administrator* (Englewood, Colorado : Phi Delta Kappa).